

Το κλέος των Ιεραρχών, Σπυρίδων ο θαυματουργός

Ορθοδοξία / Αγιολογία

π. Ραφαήλ Χ. Μισιαούλης, Ιεροδιάκονος Ιεράς Μητροπόλεως Ταμασού και Ορεινής, θεολόγος

Μέσα στη λαμπρά χορεία των Αγίων Πατέρων μας με ξεχωριστή λαμπρότητα προβάλλει ο Άγιος Σπυρίδωνας επίσκοπος Τριμυθούντος, καταγόμενος από το σήμερα κατεχόμενο χωριό Άσσια της Μεσαορίας. Γεννήθηκε περί το 270 μ.Χ. Απλός στους τρόπους, εξασκούσε αδιαλείπτως τις αρετές της πραότητας, της ταπεινοφροσύνης και της πολύπλευρης εκδήλωσης της αγάπης στο Θεό και τον πλησίον, το κατ' εικόνα και καθ' ομοίωσίν Του δημιουργήμα.

Όταν έφθασε σε κατάλληλη ηλικία, έλαβε νόμιμη σύζυγο, με την οποία ζούσε με εγκράτεια και ευλάβεια, και από την οποία απέκτησε μία θυγατέρα, την Ειρήνη, που και αυτή τιμάται ως Αγία. Για την ενάρετή του πολιτεία και τη φήμη της Αγίας του βιοτής, μετά την αποβίωση της συζύγου του, χειροτονήθηκε επίσκοπος της πλησιόχωρης στην Άσσια μικρής πόλης Τριμυθοῦντος επί της βασιλείας Κωνσταντίνου του Μεγάλου (312-337).

Τη πνευματική δύναμή του ο Άγιος την έδειξε σε πολλές περιπτώσεις στην επίγεια ζωή του. Μπορεί να μην είχε την μόρ-φω-ση και την ρη-το-ρι-κή δεινότητα άλλων πατέρων πού διέπρεψαν στη Σύνοδο, η ο-ποία κατεδίκασε την αιρετική δι-δα-σκαλία του Αρείου, ο οποίος υποστήριζε ότι ο Χρι-στός είναι κτίσμα και όχι ομοού-σιος με τον Θεό-Πατέρα του, αλλά διέθετε την απλότητα της πίστεως και την χά-ρη του Θεού, ο οποίος τον φώτισε ώστε να αποδείξει με ένα μόνο παράδειγμα, με το παράδειγμα ενός κεραμιδιού, το τριαδικό δόγ-μα και την ενότητα των τριών προ-σώπων της Αγίας Τριά-δος[1]. Στην Α΄ Οικουμενική Σύνοδο στη Νίκαια της Βιθυνίας, στην οποία «εξώθησε τους αιρεσιάρχας, και του Αρείου το βλάσφημον, συνοδικώς εις γην κατηδάφισας[2]» και «εχθρόν τον παμπόνηρον, και παράφρονα Άρειον, εναποπνίξας[3]» θα μας πει ο ιερός υμνωδός. Το περιστατικό αυτό με το κεραμίδι, μας επαληθεύει τον λόγο του Ιησού προς τους μαθητές του, με τον οποίο τους συνέστηνε να μην αγωνιούν για το τι θα πουν και πως θα απολογηθούν, όταν βρεθούν ενώ-πιον εκείνων που θα τους ρωτούν για την πίστη τους, γιατί Εκείνος θα τους δώσει «στόμα και σοφίαν, η ου δυνήσονται αντειπείν ουδέ αντιστήναι πάντες οι αντικείμενοι υμίν[4]», στην οποία κα-νείς δεν θα μπορεί να αμφισβητήσει ή να διαψεύσει.

Ο Άγιος είχε τρία βασικά είδη πνευματικών λόγων, τον αγιαστικό, τον θαυματουργικό και τον καρδιακό. Όσον αφορά τον αγιαστικό λόγο ο οικουμενικός αυτός Άγιος ευαρέστησε τον Κύριο με την ενάρετη ζωή του και ο Χριστός τον αντιδόξασε, διατηρώντας με την χάρη του Θεού άφθαρτο το Ιερό του λείψανο,

αποτελώντας ανά τους αιώνες ζωντανό παράδειγμα της ζωής της αιωνιότητας, της κατάργησης της φθοράς και της πρόγερσης της Αναστάσεως. Όσον αφορά τον θαυματουργικό λόγο, ο Άγιος θαυματουργήσε τόσο εν ζωή, όσο και μετά την κοίμησή του, καταγγέλοντας τον Ιησού Χριστό στους ανθρώπους. Περί του τρίτου λόγου του καρδιακού, τον χρησιμοποίησε προκειμένου να αποστομώσει τον αιρεσιάρχη Άρειο και να ορθοτομήσει την Ορθόδοξη αλήθεια, κατά την εν Νικαία Α΄ Οικουμενική Σύνοδο.

Ο εορτάζων Άγιος απετέλεσε σπουδαίο πρότυπο Ιεράρχου της Εκκλησίας μας, όσο με την ταπεινότητά του, όσο και με την ευσπλαχνία του, αφήνοντας ανεξίτηλη την προσωπική του σφραγίδα στην συνοδική έκφρασή της. Έλαμψε με την αγιότητα της ζωής του και την χάρη των θαυμάτων που έλαβε από τον Θεό, τα οποία επιτελεί μέχρι σήμερα σε όσους προσφεύγουν σ' αυτόν και ζητούν τη βοήθειά του. Υπήρξε «το κλέος των Αρχιερέων». Όλη η βιοτή του, ήταν Αγιοπνευματική. Εξελέγη Επίσκοπος εν Αγίω Πνεύματι, δίδαξε το ποιμνιό του εν Αγίω Πνεύματι και ως λειτουργός περιστοιχίζονταν από Αγγέλους, κατά την τέλεση της Θείας Λειτουργίας, διότι είχε αγαπητική σχέση με τον Κύριο της Δόξης. Δεν έκανε εκπτώσεις, ούτε παρεξέκλεινε από την Ορθόδοξη Πίστη, την παραδεδομένη από τον ίδιο τον Κύριο και τους Αποστόλους Του.

Πολλές υπήρξαν οι θεοσημείες, που ο Σπυρίδων ενήργησε κατά την επί γης ζωή του. Μέσα στην πλειάδα θαυμάτων που έκανε ήταν το ότι μετέβαλε το φίδι σε χρυσό, όπως μας λέει το Απολυτίκιό του «και όφιν εις χρυσούν μετέβαλες». Ο Άγιος βοήθησε έναν πολύ φτωχό αγρότη, ο οποίος δεν είχε να ξεπληρώσει κάποιον που τον είχε δανείσει χρήματα. Ο Άγιος με την βοήθεια του Θεού, μετέτρεψε ένα φίδι σε χρυσό, ώστε να το χρησιμοποιήσει ο φτωχός αγρότης ως ενέχυρο.

Το θαύμα αυτό δείχνει ότι με την Χάρη του Θεού μπορεί το κακό να μετατραπεί σε καλό. Όπως είναι γνωστό, ο όφις έχει συνδεθεί με τον πονηρό και την αμαρτία. Ο διάβολος πήρε την μορφή φιδιού, ώστε να εξαπατήσει τους πρωτοπλάστους. Βλέπουμε ότι ο Άγιος χάριν στην πνευματική του καλλιέργεια, με την βοήθεια του Θεού και της ολόθερμης και καρδιακής του προσευχής, η οποία αποτελεί δύναμη εσωτερική, μέσω της εν Χριστώ ελευθερίας και αγάπης, όπου βίωσε την υπέρβαση της αμαρτίας, μετέτρεψε το πονηρό σε αγαθό.

Ο Άγιος Σπυρίδων μας καλεί να ανεβούμε στο υπέρ φύσιν. Με τα θαύματά του αποδεικνύει ότι ο άνθρωπος δεν πλάστηκε για να ζήσει απλώς κάποια γήινα χρόνια, αλλά να κατορθώσει αυτό το μέγεθος της αθανασίας του, να εισέλθει στην πνευματική διάσταση της υπέρβασης.

Ας διδαχθούμε, και εμείς, από την ταπείνωση, την απλότητα και την πίστη του

Αγίου Σπυρίδωνα και ας εμπιστευ-ό-μαστε τον εαυτό μας και τη ζωή μας στα χέρια του Θεού και να είμαστε βέβαιοι ότι Εκείνος θα οδη-γεί την ζωή μας και θα μας δίδει την χά-ρη του.

Παραπομπές:

[1] Ο Θεός κατά την Ορθόδοξη διδασκαλία είναι Ένας και, συγχρόνως, Τριαδικός, διότι, «ει γάρ και ταις ιδιότησι διαιρείται, αλλά τη αξία και τη ουσία συνάπτεται» (Ισιδώρου Πηλουσιώτη, Επιστ. ΙΙΙ, ΡΜΘ΄ - Ευτονίω Διακόνω, ΡG 78, 841B. Βλ. Ε. Αρτέμη, Η περί του Τριαδικού Θεού διδασκαλία Ισιδώρου του Πηλουσιώτη και η σχέση της με τη διδασκαλία του Κυρίλλου Αλεξανδρείας, Αθήνα 2012, σ. 126). Υπογράμμιζε ότι ο Θεός είναι Ένας και τα Πρόσωπά Του είναι ομοδύναμα, ομοούσια και ισότιμα μεταξύ Τους. Ενώ, λοιπόν, η Θεότητα διακρίνεται σε υποστάσεις, δεν παύει να είναι ένας Θεός, αφού οι υποστάσεις είναι ενωμένες ως προς την ουσία και έχουν την ίδια «αξία», δηλαδή ένας Θεός με τρία ομοούσια και αΐδια Πρόσωπα. Ο Τριαδικός Θεός είναι μονάδα, γιατί ένα είναι το αίτιο, μία η ουσία και μία η ενέργεια, και είναι τριαδικός κατά τις υποστάσεις, γιατί υπάρχει η ετερότητα των υποστάσεων. Ο Πατέρας είναι αγέννητος, ο Υιός γεννητός και το Πνεύμα εκπορευτό. Στην Ορθόδοξη Θεολογία, όταν αναφέρεται ο Πατέρας ως «αίτιο», αυτό σημαίνει ότι είναι το «μοναδικό αίτιο της προέλευσης και της ύπαρξης των υποστάσεων του Υιού και του Αγίου Πνεύματος». Κατά συνέπεια, μόνο ο Πατέρας είναι άναρχος, έχοντας απολύτως στον εαυτό Του την αρχή της υπάρξεώς Του, ενώ τα άλλα θεία Πρόσωπα προέρχονται αΐδιως απ' Αυτόν και λαμβάνουν το «είναι» τους και την «υπόστασή τους». Ένας είναι ο Θεός ο Πατήρ, ένας ο Ιησούς Χριστός και ένα το Άγιο Πνεύμα' «μία μεν θεότητος φύσις, εν υποστάσεσι δε προσκυνείται τρισίν» (Κυρίλλου Αλεξανδρείας, Β' Προσφωνητικός ταις ευσεβεστάταις βασιλίσσαις, ΡG 76, 1405C και Κατά των Νεστορίου Δυσφημιών, ΡG 76, 172A). Ένας Θεός υπάρχει (Έξοδος 20,3) με τρία πρόσωπα (Κυρίλλου Αλεξανδρείας, Περί αγίας τε και ομοουσίου Τριάδος, ΡG 75, 721CD). Ο Πατήρ διανέμει τα αγαθά στους ανθρώπους μέσω του Υιού με τη χάρη του Αγίου Πνεύματος.

[2] Δοξαστικό Αποστίχων της εορτής του Αγίου.

[3] Στιχηρό Προσόμοιο των Αποστίχων της εορτής.

[4] Λουκά 21,15.

MISSING_ARG_ACCESS_TOKEN